

A levél

A svájci magyarnyelvű protestáns
gyülekezetek értesítője
Mitteilungsblatt der protestantischen
Kirchgemeinden ungarischer Sprache
in der Schweiz
Feuille des communautés protestantes
hongroises en Suisse

Basel-Bern-Zürich

2011 karácsony

56. évf. 2.sz.

„ÁDÁM, HOL VAGY?”

*Oszlik lelkemnek barna gyásza:
Nagy, fehér fényben jön az Isten,
Hogy ellenségim leigázza.*

*Az arcát még titkolja, rejtji,
De Nap-szemét nagy szánnalommal
Most már sokszor rajtam felejtji.*

*És hogyha néha-néha győzők,
Ő járt, az Isten járt előttem,*

Kivonta kardját, megelőzött.

*Hallom, ahogy lelkemben lépked
S az ő bús »Ádám, hol vagy?«-ára
Felelnék hangos szívverések.*

*Szívemben már őt megtaláltam,
Megtaláltam és megöleltem
S egyek leszünk mi a halálban.*

(Ady Endre)

A kérdésről – „Ádám, hol vagy?” – eszembe jut az egyszeri csipkelődő kérdező, aki ezzel az ötlettel állt bölcs tanítója elé: - Rabbi, adok neked egy aranyat, ha megmondod, hol van az Isten. Az öreg mester erre csak annyit felelt: - Én pedig kettőt adok neked, ha megmondod, hol nincs...

Mert ugyan ma is ugyanolyan környezetben hangozhat fel a kérdés, mint az eredeti esetben a Biblia első lapjain; ahogyan a válasz is, kimondva vagy kimondatlan, ugyanaz lehet. Isten keres minket, embereket, (az Ádámnak ez a szó szerinti jelentése), mi pedig újra és újra ugyanúgy reagálunk, ahogyan ősapánk tette. Elbújunk, mert félünk. Isten és ember nagy bújócska játéka évezredek óta tart. Bár látszólag ma valóban azt kell mondanunk, fizetünk annak, aki megmondja, hol nincs ott az ember, hol nincs ezen a bolygón jelen, hová nem jutott még el - az Isten-ember viszonyban azonban nem látszik túl sok előrehaladás.

A reménysugár az, hogy nem csak „Ádám fiainak” és „Éva lányainak” Isten előli rejtőzése ismétlődik, de a Teremtő teremtményeit számon tartó és kereső szeretete sem akar alábbhagyni. Erről szól az éppen beköszöntő ünnep. Arról, hogy a minket kereső, a minket megajándékozni akaró Isten számunkra Egyszülött Fiában új kezdetet, új életlehetőséget - „Tabula rasa”-t, - adott, tiszta lappal ajándékozott meg. Ezért írhatja Pál apostol a római gyülekezet tagjainak, amikor Krisztust új Ádámként az első emberhez hasonlítja: *Mármost, ahogyan egynek a vétke lett minden ember számára kárhózáttá, úgy lett egynek az igazsága minden ember számára az élet megigazulásává. Mert ahogyan az egy ember engedetlensége által sokan lettek bűnösökké, úgy az egynek engedelmsége által is sokan lettek igazakká. (Róm 5; 18-19.)*

„Ádám, hol vagy?” – Mondhatjuk erre: itt vagyok a karácsonyfa mellett ünneplő, megilletődött családként. Amikor pedig ránézek erre a fára, akkor hirtelen felismerem annak ősi jelképeiben mindazt, ami engem összeköt az első Ádámmal. A frissen illatozó fenyőben ráismerek az élet fájára. A csodaszép üveggömbökben és a fára aggatott gyümölcsökben meglátom a paradicsomi bőséget, de a jó és gonosz tudása fájának „ellenjavalt” termését is. Ahogyan a kígyózó girlandokban és füzérekben a minket folyamatosan környékező kísértéseink szövevényét is... De úgy is válaszolhatunk: ott van a fa alatt. Ott van az ajándékokban, mint a legnagyobb ajándék, az értünk született Isten-gyermek jele. Hogy igaz és engedelmes Ádámként tegyen eleget az engedtlenné vált Ádám bűnéért.

„Ádám, hol vagy?” – A nyugati kereszténység passió ábrázolásain a kereszt alatt, annak a hagyománynak a képi megfogalmazásaként, miszerint Ádám koponyája a Golgota dombjában volt eltemetve, így Krisztus keresztje mintegy kinő az ő halálából, hogy az új Ádám, Krisztus halála által az új „élet fájává” lehessen. A keleti lelkiségben más teológiai hangsúllyal, de ugyanezt hivatott kifejezni a feltámadás ikonja. Az alvilágba leszálló Megfeszített, kézen fogva megragadja az ott várakozó Ádámot és az ószövetségi kegyeseket, hogy reményt adjon nekik és új életre vezesse őket.

„Ádám, hol vagy?” – Ott van naponta a pipere- és a borotválkozó tükreinkben. Ott néz velünk farkasszemet. Ott kelletti magát, ott szégyenkezik vagy büszkélkedik. Mondjuk meg neki, Ádám fiának, Éva lányának, hogy Valaki keresi. Hogy Valaki életét adta érte. Hogy Valaki azt szeretné, ha ismét az Ő tükörképe lenne

Kókai Csaba

Egyéb gondolatok az ökumenéről

Olvasói válasz Ildikó Holasová, *A Levél* legutóbbi, 2011 júniusi számában megjelent írására

„Történt pedig azokban a napokban, hogy Augusztusz császár rendeletet adott ki: írják össze az egész földet.“ A Megváltó születésének leírását kezdi Lukács evangélista ezekkel a szavakkal (2:1), „az egész föld“-re a görög *oikoumené* szóval utalva. Ennek jelentése: „a lakott föld; a(z egész) világ, a földkerekség; ritkábban „az emberiség.“¹ Ma „globális“-nak mondjuk azt, amit az „ökumenikus“ kifejezés eredeti jelentése takart.² A Bibliában, az *oikoumené*-hez gyakran kapcsolódnak az egész emberiségre váró végítélet és a Krisztus visszajövetelét megelőző globális krízis témái (Ap. Cselekedetei 17:31, Jelenések 3:10, 2:9, 16:14.) Jézus ígérete szerint azonban, Isten nem hagyja az emberiség egyetlen részét sem a megmentő örömhír nélkül: „Isten országának ezt az evangéliumát pedig hirdetik majd az egész világon (*oikoumené*), bizonyosságul minden népnek; és akkor jön el a vég.“ (Máté 24,14)³ Sajnos kevesen tudják, hogy ez, a keresztény világmisszió, a kortárs ökumenikus mozgalom forrása.

A mai szóhasználat többféle gondolkodásmódot is nevezhet ökumenikusnak. A 19. század végére a keresztény világmisszió már több-kevésbé lefedte az egész glóbuszt, így egyre gyakrabban botlottak egymásba különböző felekezetek misszionáriusai, ami gyakori hitvitákhoz vezetett köztük. Ezek nyilvánvalóan hiteltelenné tették őket nem keresztény hallgatóik szemében. Esetenként protestáns és római katolikus misszionáriusok együtt haltak mártírhálát: tragikus emlékeztetőül arra, hogy végsősoron mindketten keresztények. Erre a helyzetre reagált az Első Világmissziós Konferencia (Edinburgh, 1910) amely egyben a kortárs ökumenikus mozgalom kezdőpontját is jelöli.⁴ Ötvenkét missziós társaság 800 képviselője gyűlt itt össze, hogy (1) hatékony eszközökkel ruházza fel a keresztény missziót, és (2) megszüntesse az egymással versengő missziók botránnyát. Itt egy olyan felfogással van dolgunk tehát, amely a keresztény egységet a Krisztusról való bizonyágtétel hitelesebbé tétele érdekében, nem pedig önmagáért keresi: a felekezeti megosztottság aláássa hitünket.

Nem minden, magát ökumenikusan gondolkodónak valló keresztényt motivál a világmisszió ügye. Sokan vallják, hogy a keresztény egység önmagában is méltó arra, hogy mindent megtegyünk megteremtésére és megőrzésére. Jézus Krisztus főpapi imájának is fontos kérése ez: „De nem értük könyörgök csupán, hanem azokért is, akik az ő szavakra hisznek énbennem; hogy mindnyájan egyek legyenek úgy, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk

legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem.“ (János 17,20-21) Jézus a benne hívők egységéért imádkozik itt, ami kijelöli az egységtörekvések határát is: az ökumenizmus a keresztények egységéről szól, nem minden emberi vallás, de még csak nem is a világvallások egységéről.

Ildikó Holasová egy harmadik felfogást képvisel, amely szerint „mára már mindenképp szükséges“ a saját kereszténységünkön túlra tekinteni, és felismerni, hogy eljött a világvallások közeledésének, sőt egy „univerzális vallás“ keresésének az ideje. Ebből a szempontból nézve a főpapi ima látóköre—„akik hisznek énbennem“—túl szűk, a keresztény világmisszió minden népeket Jézus Krisztus tanítványává tenni akaró törekvése pedig kifejezetten elfogadhatatlan. Az univerzális vallás forrása az ember: „önmaga lényegének megismerése,“ és az „önmagában rejlő, eddig nagyon is ismeretlen mélységek“ feltárása, nem Isten önkijelentése, vagy bármilyen isteni tett. Itt lepleződik le az univerzális vallás ökumenizmusának lényege: a kereszténységen való túltekintés a Jézus Krisztustól való ökumenikus, azaz globális eltekintést rejti, és ebben az értelemben határozottan antikrisztusi.

Holasová Madách Imre éppen 150 éve, 1861-ben befejezett *Az ember tragédiá*-jára utalva ítéli el a felekezeti széthúzásra nagyon is jellemző jelentéktelen szóharcainkat. Madách zsenialitását mutatja, hogy talált egy, a keresztény egyház történetében valóban lefolytatott hitvitát, amely eredeti nyelvén látszólag csak egy aprócska „i“ betű körül forgott. A náciei zsinat 325-ben—ez az egyik ú.n. ökumenikus zsinat, azaz tekintélyét minden mai keresztény felekezet elismeri—igyekezett megválaszolni a kérdést, hogy ki is Jézus Krisztus, és hogyan írható le kapcsolata az Atya Istennel. Végső soron abban kellett állást foglalnia, hogy akik hisznek őbenne, Jézust az Atyával azonos lényegűnek (görögül *homoousios*), vagy csak hozzá hasonló lényegűnek (*homoiousios*) vallják. A kérdés jelentőségét nehéz túlbecsülni. Ha Krisztus az Atyával azonos lényegű, akkor vele együtt imádandó is, ha hozzá csak hasonló, akkor imádata lényegében véve bálványozás. Márpedig a kereszténységet Krisztus imádata különbözteti meg az őt, szavait és emlékét szigorúan csak tisztelő vallásoktól (pl. az iszlámtól) és pszeudo-keresztény csoportoktól (pl. a Jehova tanúitól). Az ökumenikus mozgalom zászlóshajója, az Egyházak Világtanácsa is hangsúlyozza ezt, amikor önmagát olyan egyházak közösségeként definiálja, „amelyek az Úr **Jézus Krisztust Istennek** és Megváltónak **vallják**, a Szentírásnak megfelelően, és ezért igyekeznek együtt

betölteni közös elhívásukat az **Atya, Fiú és Szentlélek, egy Isten** dicsőségére.”⁵ Az persze nem meglepő, hogy a Jézus Krisztustól való globális eltekintés ökumenizmusa jelentéktelennek tartja a Megváltó kilétére vonatkozó kérdést. De mi ne becsüljük le az 'i' betűket, hiszen a gazságot az igazságtól, és az igaz embert a gazembertől is ezek különböztetik meg. A különböző teológia és vallási hagyományok közötti párbeszédben létfontosságú, hogy hitünk azon elemeit, amelyekből jöttányit sem engedhet a biblikus kereszténység, meg tudjuk különböztetni azoktól, amelyekben kompromisszumok köthetőek. Azt állítani, hogy semmi sem üdvösség kérdése, pontosan olyan kártékony, mint mindent, még a hívők hajviseletét is, üdvkérdésnek tartani.

Az ökumenikus mozgalom eredetileg nagyon is Krisztus-, és messze nem emberközpontú volt, ahogy azt a ma már klasszikus hasonlat is mutatja. E szerint a különböző egyházak olyanok, mint a küllők a székér kerekében: mennél távolabb vannak a tengelytől, aki

az Úr Krisztus, annál nagyobb a távolság köztük. Mennél közelebb vannak a tengelyhez, annál közelebb vannak egymáshoz is. Az egymáshoz való közeledés legbiztosabb útja tehát a Jézus Krisztushoz való közeledés, amely nyitva áll mindenkinek, nem csak a keresztény kultúrkörök szülőtteinek, „mert ő engesztelő áldozat a mi bűneinkért; de nemcsak a mienkért, hanem az egész világ bűnéért is.” (1János 2:2)

1. A görög nyelvű Szentírásban több mint tíz alkalommal fordul elő. Lásd például Lukács 4:5, Ap. Cselekedetei 11:28, 17:6, 24:5, Róma 10:18, Zsidók 1:6, 2:5.

2. A dolog pikantériája, hogy a szintén görög eredetű „katolikus” kifejezés is ezt jelenti: „univerzális, mindenre kiterjedő.”

3. V.ö.: Máté 28:19, Ap. Cselekedetei 17:30.

4. [http://www.oikoumene.org/fileadmin/ images/wcc-main/programmes/riverchart05.jpg](http://www.oikoumene.org/fileadmin/images/wcc-main/programmes/riverchart05.jpg)

5. <http://www.oikoumene.org/en/who-are-we/self-understanding-vision/basis.html>

Szedlák Tibor

Tímár Erika 1935 – 2011

Tímár Erika 1935-ben született Budapesten polgári családban egypetéjű ikergyermekként. Szülei származása miatt a kor viszonyainak megfelelően az érettségi után nem tanulhat tovább érdeklődési körének megfelelő egyetemen vagy főiskolán. Így

rátermettsége a művészetek, a zene, irodalom és az idegen nyelvek területén nem bontakozhatott ki igazán.

1956 végén ikertestvérével Bécsen keresztül jut Francia-Svájcba, ahol egy genfi lelkész házaspár veszi őket pártfogásába. Amikor később szüleiknek is alkalma nyílik Magyarország elhagyására, ők is Genfben telepednek le. 1957-től egy amerikai kutatóintézetben rajzolóként dolgozik, az innen származó jövedelméből testvérét és szüleit is támogatni tudja. Egy évvel később Zürich kantonba költözik a család. Zürichben ugyancsak műszaki rajzolóként helyezkedik el különféle tervező cégeknél. Míg Genfben az angol és francia nyelvben mélyült el, addig Zürichben a spanyol nyelvvel ismerkedett. 1985-től nyugalomba vonulásáig a zürichi népesség nyilvántartónál dolgozik ügyintézőként. Nyugdíjazása nem jelentett számára „nyugalomba vonulást”. Sokat utazik, túrázik, aktív sportéletet él. Miután 1998-ban Albisriedenbe költözik, ott is ugyanúgy, mint előző lakhelyén Wiedikonban, részt vesz a gyülekezeti és a kórus tevékenységében. Viszonylag későn, körülbelül tíz évvel ezelőtt kapcsolódik be a magyar gyülekezeti életbe, ahol haláláig presbiteri tiszteletet tölt be. Saját

önéletrajza tanúsága szerint mindennapi életéhez sok erőt és bátorságot kapott erős hitéből. Nehéz körülmények és veszteségek között is mindig Istennel talált vigaszt és bizonyosságot. A jövőről pedig így tudott vallani: „A jövőtől és földi életem utolsó napjaitól sem félek, hanem bizakodom örök nyugalomban Isten közelében.” Adja meg Isten *elköltözött testvéreink kívánt nyugalalmát.*

Hanyecz Károly - élt 87 évet

Ez év szeptember 24-én, 87 éves korában, hosszú betegség után halt meg a békéscsabai kórházban Hanyecz Károly St. Gallen-i testvérünk. A svájci magyar emigráció markáns személyisége volt – szívvel-lélekkel vett részt minden magyar szervezésben, mindig készséggel segített, ahol erre szükség mutatkozott.

Hosszú börtönének után 1956-ban sikerült Svájcba menekülnie. St. Gallen-ban telepedett le, ahol városi műszaki tisztviselőként dolgozott egészen a nyugdíjazásig. Megbízható munkáját elismerték, kollégái tisztelték. A 90-es fordulat után egyre gyakrabban látogatott haza, majd boldog otthonra is talált Magyarországon. Érett férfikorában vette feleségül Rózsikát, akivel nagy megértésben, szeretetben élt haláláig. Temetése Gyomaendrődön, ottani városkájában volt, utolsó útjára több St. Gallen-i barátja, ismerőse is elkísérte.

A St. Gallen-i magyar gyülekezet őszintén osztozik a család gyászában – feleségének, Rózsikának, valamint három Svájcban élő gyermekének: Karinnak, Tominak és Markus-nak részvétünket fejezzük ki és Isten akaratában való megnyugvást kívánunk.

Váczai Éva

Szövetségi közgyűlés Luzernban

November 27-én az egész Svájc területén borongós, ködös volt az idő. Az oda vezető úton többször kellett lassítanom, hogy az irányt el ne tévesszem. Alighogy Luzern határába érkeztünk, mintegy varázsütsére ragyogó napsütéses, barátságos lett minden körülöttünk. A Lukás-Kirche gyülekezeti házából már messzire érződött a friss kávé illata, amivel házigazdáink fogadtak bennünket. *Egger Éva* gyülekezeti elnök hívogatására jónéhány segítő is eljött.

10 órakor úrvacsorás istentisztelettel kezdünk. *Kókai Csaba* szövetségi lelkészünk a Jelenések könyvének 5. fejezete 5-10 verséből vett textus alapján prédikált.

Advent első vasárnapja lévén, a várakozás témája szinte adott alpgondolata volt a prédikációnak - felmerült a körülöttünk lévő világ, s ezen belül is szövetségünk sok nyitott kérdése. A várakozás ideje alatt mégis feladatunk, hogy hittel várjuk az eljövendő Krisztust, akiért tökéletes bizalommal remélhetjük személyes életünknek és az emberiség nagy családja életének is értelmes jövőjét.

A **közgyűlés** elején az idén elhunyt tagjainkról egyperces csendes felállással emlékeztünk meg.

Pataky Ferenc elnök megtartotta éves beszámolóját, amiben az elmúlt esztendő legfontosabb eseményeit összegezte röviden, többek között a nemzeti ünnepek alkalmából tartott ökumenikus istentiszteletekről, a Beuggen-ben tartott pünkösdi találkozóról szolt.

Taggyülekezeteink életéről a helyi elnökök számoltak be. Ezekről részletesebben lapunk más helyén tájékoztatunk.

Pénzügyi helyzetünkről a szövetség pénztárosa, *Deák Péter* tájékoztatott. Kiadásaink meghaladták a

költségvetésben megadottakat. Ez annak köszönhető, hogy a számadási évünk szeptember 30.-val zárul, s a biztosítók csak tavaly decemberben küldték ki az egész évre szóló számlákat. Mivel egy-egy gyülekezet 2010-es hozzájárulása szintén szeptember 30-a után futott be, így bevételeink is magasabbak voltak a tervezettnél. A Szövetség vagyona a tavalyihoz képest nem csökkent. *Gáncs Zsuzsa* és *Borsos Júlia* ellenőr a pénzügyeket rendben találta, a számadást a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A jövő októbertől esedékes 82.400 frankos **költségvetési** javaslatot a közgyűlés 84.200 frankra módosította, a többletet tagdíjemeléssel igyekezünk fedezni (l. utolsó oldal). A közgyűlés egyhangúlag megszavazta a költségvetés módosítását és a tagdíjak emelését.

Örömmel fogadtuk az értesítést, hogy a frissen választott zürichi zsinat megszavazta a 2011-2012-re benyújtott költségvetésünket. A svájci magyar nyelvű lelkigondozás jövője ezzel 2013 szeptemberéig biztosítottnak látszik.

Külön köszönet illeti a luzerni gyülekezetet. Mindenkinek külön-külön is nagy hálával köszönjük a szeretetteljes előkészítést, a sok finomságot.

Meglepetés és öröm is volt számunkra, hogy a segítők között eddig ismeretlen, fiatal arcokkal is találkozhattunk. Ők voltak azok, akikre már régen számítottunk: fiatal magyar munkavállalók, akik a svájci magyar gyülekezeteknél lelki otthon keresnek és találnak. *Egger Éva* elnöknek köszönhetjük, hogy fáradhatatlanul keresi és hívogatja a gyülekezetbe az újonnan Svájcba érkezőket.

Deák Péter

Lelkeszi beszámoló 2011

Szórványhelyzetünk és tagjainknak különböző felekezeti, kegyességi és hagyományi (egyszer-egyszer nyelvi) háttere és nemegyszer többszörös meghatározottsága rendszeresen állított új, eddig nem várt feladatok elé, legyen szó többnyelvű szolgálatról, többszörösen is vegyes házasságból született gyermek keresztelőjéről, vagy konfirmációs felkészítésről.

Az elmúlt évben sajnos többször is búcsút kellett vennünk elköltözött gyülekezeti tagjainktól Svájcban belül, de még Németországban is. Újra voltak keresztelőink is. A Szövetség életében hosszú idő után ismét tarthattunk konfirmációs előkészítést, illetve hittanórákat, aminek eredményeként a nyár elején két fiatal konfirmált a bázeli gyülekezetben. Apró jelek ezek csupán, viszont jó, ha ezekért az apróságokért is hálát tudunk adni. Számomra ilyen hálaadásra okot adó öröm volt az is, amikor az elmúlt napokban Zürichben jelentkezett egy ifjú pár, hogy a következő évben kötendő házasságukra kérjenek majd áldást, de ugyanígy említhetném a luzerni gyülekezetben készülő keresztelőt is.

Az ifjúság területén történt változáshoz számítom a berni gyülekezetben elindult és kétheti rendszerességgel tartott ifjúsági bibliaórát, amelynek az a fiatal egyetemista házaspár a motorja, akik tavaly érkeztek Bernbe. Isten áldja meg lelkesedésüket és munkájukat.

Nem csak fiataljaink vannak - nő azoknak az időseknek a száma is, akik váratlanul megbetegszene, esetleg hosszabb időre vagy akár véglegesen is idősothtonba vonulnak. Mivel ők maguk erről a talán nem is tudnak, kérem a környezetet legyünk nagyobb odafigyeléssel és működünk egyfajta jelzőrendszerként, hogy tudjunk egymásról, ki hol van, milyen állapotban, igényli-e, szívesen veszi-e a látogatást.

Ökumenikus kapcsolatainkban a szokásos alkalmakat megtartottuk, talán annyival bővíthetném ezt ki, hogy az elmúlt éven a Pünkösdi találkozót is az ökumené témájának szenteltük és igazi ökumenikus nyitottsággal egy Svájcban élő és dolgozó, kiváló műveltségű görög katolikus papot, *Dr. Janka Ferencet* hívtunk előadóul – köszönet még egyszer az ötletért *Valentyik Csillának*.

Nagy megtiszteltetés volt, hogy a Helvetia-Hungaria segélyszervezet fennállásának 20. évfordulóján én tarthattam áhítatot. Nagyon kedves családias és testvéri hangvételű találkozó volt ez is, amin a saját köreinken kívül részt vettek a magyarság ügye iránt elkötelezett svájci pártfogóink is.

Másik külső meghívásnak is eleget tettem, amikor szeptember elején a németországi freiburgi magyarok Szent István napi ünnepségén tartottam immár másodszer áhítatot.

Nehézségeink között tartanám számon a sokszor akadozó kommunikációt a Szövetség taggyülekezetei, illetve a Szövetség és más magyar szervezetek között. Egy héten belül történő meghívásoknak egyszerűen nem tudok eleget tenni.

Ehhez kapcsolódik a „PR” tevékenységünk is: nehezen tudjuk elérni a fiatalabb újabb munkavállalókat. Át kellene gondolnunk meglévő eszközeink hatékonyságát. Gyülekezeti híradónk szerkesztése és írása meglehetősen koncentráció, ami nem jó. Szükség lenne minden

gyülekezetben olyan megbízottra, aki a híreket rendszeresen összefoglalná és továbbítaná. Kibővítve ezt a honlapunk olyan jellegű átalakításával, hogy gyülekezetként egy ember korlátozott adminisztrációs jogokat kapjon és aktuális tartalmakat töltsön fel.

Jelentésem elfogadása reményében, Isten további áldását kérem Szövetségünk további életére.

Kókai Csaba

Gyülekezeteink életéből

Bázel

A legutóbbi Pünkösdi Találkozó mindnyájunk számára nagy élményt jelentett. Igaz, hogy „csak harmincan” aludtunk ott a kényelmes szobákban, többen csak egy-egy előadásra, vagy az istentiszteletre jöttek el.

A következő fontos esemény a nyári szünet utáni újrakezdés volt. Már régebben tudtuk, hogy a Lukas templomban nem maradhatunk, így a nyár folyamán sürgőssé vált a megfelelő új istentiszteleti hely keresése. Az ezzel kapcsolatos tárgyalások igencsak nehézkesek voltak, de sok utánajárással sikerült mégis megoldást találni. Elnökünknek, Borsos Eleknek és feleségének Júliának az egész nyara ezzel a nehéz problémával telt el, még nyári szabadságukat is erre áldozták.

Az új helyünkön, a St. Markus templomban szeptember 4-én tarthattuk meg évadnyitó istentiszteletünket az ottani svájci gyülekezettel együtt, akik szokásos évi "Markusfest"-jüket ünnepelték. Sajnos nekik a jövő évtől kezdve már nem lesznek ott alkalmak, mivel a taglétszám csökkenése miatt összevonták gyülekezetüket. Ezért számukra is örvendetes a mi jelenlétünk, hogy legalább a mi közösségünkön keresztül biztosítva lesz a templom folyamatos, rendeltetészerű használata. Időnként pedig a jövőben is szeretnénk velük közös istentiszteleteket tartani, így is kifejezve hálánkat. **A legközelebbi ilyen alkalom február 5-én lesz.**

Új helyünk az idősebbek számára eléggé messze van és hosszabban kell villamosozni, valamivel többet gyalogolni.

A következő lényeges heti találkozásaink a gyülekezeti bibliaórák. Lelkészünk nagyon alaposan előkészíti azt a bibliai szakaszt, amit megtárgyalunk. Egy-egy teljes részt veszünk át folyamatosan, amiben így jobban elmélyedhetünk és könnyebben megértjük az összefüggéseket.

Ebben az évben is el kellett búcsúznunk azoktól, akik az Örök Hazába költöztek. *Kabai Valéria, László Gabriella, Szilágyi László, Dr. Wagner Martin* testvéreink hozzátartozóinak kívánjuk Mennyei Atyánk vigasztalását.

Baden

Az elmúlt egyházi esztendőben 10 alkalommal volt Badenban magyar nyelvű istentisztelet, legtöbbször Kókai Csaba szolgálatával, de két alkalommal *Szedlák Tibor*, egyszer pedig *Simon Barna* lelkipásztor helyettesített.

A március 13.-i közgyűlésen *Karsai Vilma* 32 év szolgálat után lemondott a pénztárosságról. Helyére *Tóth-Nagy Ágnes*t választotta meg a közgyűlés. A már jó ideje

betöltetlen elnöki tisztelet *Karsai Vilma* vállalta azzal a feltétellel, hogy a presbitériumtól minden támogatást megkap.

A taglétszám ebben az évben elköltözés következtében 32-re csökkent, a fiatal, gyermekes családok újabban ritkábban jöttek magyar istentiszteletre. Testvéreinket ezúton is szeretettel hívogatjuk gyülekezeti alkalmainkra.

Luzern

Egger Éva hálásan köszöni a júniusi, kerek születésnapja alkalmából tartott ünnepi istentiszteletet, a *Serman Éva* zongorajátékát, az ajándékot és a jókívánságokat.

A Matthias-Kirche 150 éves jubileumi ünnepe júniusban igen szépen sikerült, a gyűjtést a Szigetszentmiklós-i protestáns gyülekezeti ház részére ajánlották fel. A magyar küldöttséget *Egger Éva* kísérte, illetve vitte kirándulni.

Az 1956-ra emlékező októberi istentiszteleten *prof. Szabó Pál* szolgált.

St. Gallen

Az első félét júniusban az istentisztelet előtt kerti sütögetéssel zártuk. A nyári szünetben meglátogattuk magyarországi „OTT”-honukban *Csabi Marikát* és *Lászlót*. Nagy élmény volt számunkra szíves vendéglátásuk, s hogy megcsodálhattuk gyönyörű, szeretettel művelt kertjüket.

Búcsút vettünk a *Sahin-Klarer* családtól. Ők a nyáron visszaköltöztek Magyarországra négy gyermekükkel együtt. Isten áldását kívánjuk további életükre!

A második félét *Valentyik Csilla* bibliaórája nyitotta, melyet a szeptemberi hálaadó istentisztelet követett.

10 évvel ezelőtt kezdtem meg lelkipásztori szolgálatomat St. Gallenben. Egy évig *Joób Olivér* mellett segédlelkészként, majd 9 éven keresztül önálló lelkipásztorként gondoztam a gyülekezetet. Hálás szívvel gondolok vissza erre az egy évtizedre, és adok hálát a St. Galleni gyülekezet minden tagjáért, akik szeretettel fogadtak, megtartottak. Köszönöm az értem mondott imájukat, hogy betegségben, áldott állapotomban, kisfiammal együtt is lelki otthonunkká válhatott ez a kis közösség. Az ünnepi istentiszteletet fogadás követte.

Részt vettünk a St. Gallenben először megrendezett magyar sportnapon is - a családi versenyen testi erőnket is megmutathattuk.

Októberben ökumenikus istentiszteletet tartottunk *dr. Janka Ferenc* atyával közösen. Megemlékezést tartott *Missura*

Katalin, az ünnepi koncertet pedig a *Hercegh házaspárnak* és különösen is *Mariann* lányuknak köszönjük.

Meghalt *Hanyecz Károly* testvérünk Magyarországon. Együtt érzünk a gyászoló családdal, és a feltámadás hitével vigasztalódunk. Hiányozni fog kedves természetete.

Novemberben megemlékeztünk elhunyt tagjainkról, szeretteinkről. Az istentiszteleten 3 felnőttet és egy gyermeket is köszönthettünk először közöttünk. Reméljük, hogy ők is lelki otthonra találnak nálunk. Betegeink is vannak, rájuk is szeretettel gondolunk.

Másfél év tanfolyam után befejeztem a gyászolók lelkigondozói képzését. Remélem, hogy ez után is még sok-sok gyászoló, veszteséget szenvedő embernek tudok majd támaszt nyújtani.

Zürich

A második félévben vettünk búcsút *Timár Erika* és *Kovács Lajosné szül. Széki Erzsébet* testvérinktől. Hozzá tartozóiknak Isten akaratában való megnyugvást kívánunk.

A nyár folyamán *Deák Péter* és *Szöllősy Pál* meglátogatta *Ruedi Reich* volt zsinati elnököt, aki egy gondozó otthonban van kezelésen. Látnivalóan örült a látogatásnak és szívesen emlékezett vissza magyar barátaira. Benyomásunk szerint

az állapota sokkal jobb volt, mint a Grossmünster-i búcsúistentiszteleten, ahová sok magyar testvérünk is eljött.

November 25-én *dr. Szöllősy Pál, Pataky Ferenc, Deák Péter* és *Kókai Csaba* lelkész tisztelgő látogatást tett **Michel Müller zsinati elnök**nél. Az újraválasztott elnök (1. előző számunkat) szívélyesen fogadott bennünket, élénk érdeklődést mutatva a svájci magyarnyelvű lelkigondozás iránt. Figyelmesen hallgatta a tevékenységünkről, a gondjainkról szóló beszámolót. Tájékoztatt bennünket arról is, hogy a zürichi zsinat novemberben jóváhagyta a Szövetségünk 2012-es költségvetését. Ez azt jelenti, hogy a mostani tartalékkal együtt nagyjából két évi működéshez van elegendő pénzünk.

Szeretettel hívjuk testvéreinket a karácsonyi istentiszteletre december 25-én d.u. 16 órakor a Helferei-ba, ahol **Csapó Éva bázeli énekesnő, valamint a Budapesti hegedű-hárfa duó (Földesi Lajos és Kocsis Andrea)** lép fel. Istentisztelet után rövid koncert, majd ünnepi együttlét lesz.

A magyar néprajz és oktatás helyzetéről

Küng-Hefti Paula beszámolója Prof. Dr. Verebélyi Kincső előadásáról

Október 28-án elhangzott Bazelban egy kiváló és a maga nemében egyedülálló előadás *Verebélyi Kincső* professzor asszony, a Magyar Tudományos Akadémia doktora és az ELTE Néprajzi Intézetének vezetője tolmácsolásában. A budapesti Néprajzi Intézet nem nagy, de jelentős. Öt év alatt kell képet adniuk hallgatóiknak a tudomány teljességéről, részterületeket megismertetni, kutatókat képezni.

A 19. század elején a különböző népek kezdtek öntudatra ébredni, ami Európa-szerte a néprajztudomány kibontakozásához vezetett. A reformkorban végbement a nyelvújítás, megalakult a Tudományos Akadémia, megjelent a nagy Magyar Szótár, az értelmiség a nép helyzetén igyekezett javítani. Kazinczy, Erdélyi, Széchenyi hittek a magyar nyelv mindent kifejezni képes gazdagságában.

1840 óta népköltészeti sorozatok jelentek meg erős vallási tematikával, mitológiával. Az Akadémián belül az ezzel foglalkozó kis kör egész Európával élénk kapcsolatban állt. Ekkor kezdtek el a seleyemhernyó tenyésztéséhez eperfát ültetni, ezzel új iparágat hozva létre. Ezzel egyidőben terjedt el az újstílusú népi hímzés is.

1850-1900 között a néprajztudomány csak lassan fejlődött. A nem keresztény hiedelmeket *Ipolyi Arnold* nagyváradi püspök a *Magyar Mythológia* című könyvében foglalta össze.

Külön probléma volt a népi színjátszás kérdése. Ennek eredete a betlehemezésre és a regölésre vezethető vissza, ugyancsak ide tartoznak a lakodalmas szokások is.

1854-ben jelent meg Bécsben a *Magyar katonák színjátéka*, 1863-ban jelentette meg Kríza János a *Vadrózsák* című

balladagyűjteményét. Heves vita alakult ki amiatt is, hogy a balladák román, vagy magyar eredetűek-e. Mai ismereteink szerint a népi tudás nemzetközi, csak helyi változatok vannak.

1896-ban a Millénium nagy lendületet adott a magyar néprajz fejlődésének is. Maga a nép és annak anyagi és szellemi művelődése került központba. Ebben az időben alakultak ki a nemzeti államok, jelentek meg az első etnográfiai folyóiratok. A milleniumi kiállítás az anyagi kultúra előretörését hozta magával. Jankó János a Városligetben felépíttetett 13 tipikus házat egész Magyarországról. Ezt az első szabadtéri múzeumot sajnos lebontották. A Nemzeti Múzeumban nyílt egy néprajzi osztály, amely ma a Kossuth Lajos tér 12. szám alatt található.

1905-től kezdve a kereskedelmi minisztérium támogatta a néprajz esztétizálását, a tárgyak népies díszítését. Segíteni akarta a parasztságot, hogy piacképes népi kultúrát alkosson. A népi motívumvilág is visszahatott a magyar iparművészetre, építészetre, zenére. Vikár Béla az 1870-es évek végétől népmesék és népdalok szövegeit jegyezte le gyorsírással. 1896 karácsonyán Borsod vármegyében kezdte el fonográffal rögzíteni a népdalokat. Bartók Béla jegyezte le fonográffelvételeit és ő dolgozott ki egy megőrkítő rendszert. Kodály Zoltán az alapműveltség részévé szándékozta tenni, hogy minden gyermek népdalon nőjön fel. 1971-ben elindult a máig is hatalmas táncmozgalom, amely újra keresi „a valódit”!

Küng-Hefti Paula

Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket

Hieble Erika rovata

Kedves Kicsik és Nagyok!

A világosságra minden embernek szüksége van. Nem tudnánk nélküle élni. Biztosan játszottatok már szembe-kötődöt. Ugye milyen nehéz bekötött szemmel megtalálni valakit, vagy valamit? Mindig nekimegyünk annak, ami az utunkba kerül, megütjük magunkat. A sötétben sokszor azt sem tudjuk, hogy merre kell menni, mit hol találunk. Néha még félünk is a sötétben, mert olyan egyedül érezzük magunkat. Milyen jó, ha van zseblámpánk! Éppen a lábunk elé tudunk világítani. Látjuk az utat, látjuk, hová kell menni, nem tévedünk el!

A következő énekben arról énekelünk, hogy nekünk is szükségünk van egy különleges Lámpásra!

Gyermekek Öröme, 1955.

Kis szí- vem kis szo- ba, De nincs ben- ne lám- pa,
Oly ső- tét, mint az éj, -- Ső- tét- ben ki lát- na?

Erre jár a Király,
Ő hoz tiszta lámpát,
Szívembe világít,
és ott vajon mit lát?

Sok a szenny, a szemét
a kicsi szobában,
szomorú a Király,
amikor azt látja.

Jézusom, Királyom
arra kérlek Téged,
Tisztítsd meg szívemet,
és a rossztól véd meg!

Tudod-e...

- hogy a Bibliánk is lámpás, amely megvilágítja az utunkat. Rávilágít arra, hogy hogyan lehetünk igazán boldogok, világossá teszi, hogy Isten mennyire szeret bennünket. Szeretne fényével megóvni bennünket, hogy eltévedjünk vagy elessünk, fájdalmat okozunk magunknak.
- Jézus Krisztus azt mondta: „Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem jár sötétségben”. Az énekben is Róla énekelünk. Az Ő világosságánál látjuk meg igazán, hogy mi minden van a szívünkben. Az Ő világosságánál kerül min-

den a maga helyére, mert rendet tenni is csak világosságban tudunk.

- Jézus azt szeretné, ha Te is lámpás lennél. Szeretné, ha úgy tudnál élni, viselkedni, beszélni, társaiddal együtt játszani, mint ha lámpás lennél. Ha tudjuk, hogy Jézus szeret minket, mi is sugározhatjuk ezt a szeretetet mások felé, mint a lámpa a fényt.

Olvasd Te is a Bibliát!

Máté evangéliuma 25, 1-13.

Jézus egy példázatot mondott el a körülötte lévő embereknek. Esküvőre készült tíz fiatal lány. Nagyon örültek, hogy ők is mehetnek a lakodalomba. Szépen felöltöztek, és magukhoz vették a lámpásukat, hogy ha a sötétben megérkezik a vőlegény, akkor lássák őt. Őt közülük vitt magával még olajat a lámpásba, nehogy idő előtt kifogyjon. Így váraoztak a kapu előtt a vőlegényre. De a vőlegény csak nem jött. Ők pedig álmosak lettek és elszunyókáltak. A lámpásuk pedig elaludt közben. Éjfélkor egy nagy kiáltásra ébredtek fel: Jön a vőlegény! Megérkezett! Gyertek!

Az öt leány, akik vittek magukkal még olajat, ismét meggyújtották lámpásukat. De a másik ötnek nem volt olaja. Haza kellett menniük, hogy hozzanak olajat, de mire visszaérkeztek, már lekésték a menyegzőt.

Aranymondás:

„Lábam előtt mécses a Te Igéd.”
(Zs1olt.119:105)